

Sygn. akt VII U 41/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy T. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania T. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 18 listopada 2016 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

T. K. (1) złożył w dniu 30 grudnia 2016 r. odwołanie o decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z dnia 18 listopada 2016 r. wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wyjaśnił, że w okresie od 22 lutego 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r. był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy a po upływie tego okresu wystąpił z wnioskiem do ZUS celem przedłużenia uprawnień rentowych, co spotkało się z decyzją odmowną. Odwołujący wskazał, że w ocenie lekarzy, którzy go leczą, jego stan zdrowia pogarsza się, wymaga stałej rehabilitacji i nie rokuje poprawy, a tym samym nie pozwala na podjęcie fizycznej pracy zarobkowej zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (odwołanie k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 stycznia 2017 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.** wniósł o oddalenie odwołania T. K. (1) na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że w związku z wnioskiem o rentę odwołujący został skierowany na badanie do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 7 listopada 2016 r. uznała, iż nie jest on osobą niezdolną do pracy oraz że istniała częściowa niezdolność do pracy w okresie od 11 marca 2013 r. do 11 września 2013 r. W oparciu o powyższe organ rentowy wydał skarżoną decyzję i ustalił odwołującemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy

od dnia 11 marca 2013 r., tj. od powstania niezdolności do pracy do dnia 30 września 2013 r. W ocenie organu rentowego odwołanie nie wnosi do sprawy nowych okoliczności dotyczących stanu zdrowia odwołującego (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący T. K. (1) miał przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 1 marca 2011 r. do 30 kwietnia 2012 r. (decyzja ZUS ws. renty k. 50 a.r.).

W związku z upływem powyższego okresu odwołujący zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Po rozpoznaniu wniosku organ rentowy odmówił przyznania odwołującemu prawa do wnioskowanego świadczenia (wniosek o rentę k. 59 a.r., decyzja ZUS z 27.06.2012 r. k. 75 a.r.).

T. K. (1) odwołał się od powyższej decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, inicjując tym samym postępowanie o sygn. VII U 1240/12. Wyrokiem z dnia 24 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie T. K. (1), który wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu sprawy pod sygn. akt III AUa 2312/13 wyrokiem z dnia 17 lutego 2016 r. oddalił apelację T. K. (1), przekazując wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy zawarty w piśmie procesowym odwołującego z dnia 15 lutego 2013 r. do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. (odwołanie z 18.07.2012 r. k. 83 a.r., wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 24.07.2013 r. k. 141 a.r., apelacja odwołującego z 21.08.2013 r. k. 103-104 a.r., wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17.06.2016 r. k. 144-148 a.r.).

W związku ze skierowaniem sprawy z wniosku T. K. (1) o przyznanie prawa do renty do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy skierował odwołującego na badania do lekarza orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 4 października 2016 r. uznał, iż odwołujący był częściowo niezdolny do pracy w okresie od 11 marca 2013 r. do 11 września 2013 r. W związku z wniesieniem przez odwołującego sprzeciwu od ww. orzeczenia został skierowany na badanie do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 7 listopada 2016 r. podtrzymała stanowisko lekarza orzecznika, uznając, iż odwołujący poza wskazanym przez lekarza orzecznika okresem nie jest niezdolny do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS k. 154 a.r., sprzeciw – akta rentowe, orzeczenie komisji lekarskiej ZUS k. 156 a.r.).

W oparciu o powyższe Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 18 listopada 2016 r. decyzję znak: (...) na podstawie której przyznał T. K. (1) rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 11 marca 2013 r. do 30 września 2013 r. (decyzja ZUS z 18.11.2016 r. k. 158 a.r.).

Od powyższej decyzji T. K. (1) odwołał się w dniu 30 grudnia 2016 r., inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie k. 2 a.s.).

Na podstawie opinii biegłych sądowych oraz dokumentacji medycznej Sąd ustalił, że T. K. (1) przebył operacyjne leczenie barku prawego w dniu 11 marca 2013 r. w związku z czym był niezdolny do pracy do września 2013 roku. Odwołujący cierpi na wielopoziomowe zwyrodnienie kręgosłupa, przeprowadzone w 2016 roku badania MRI uwidaczniają osteofidy, przepukliny C3/C4 z uciskiem na worek oponowy oraz obniżenie trzonu C6, jednakże badania ortopedyczne ani neurologiczne nie ujawniają jakichkolwiek dysfunkcji narządu ruchu w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Dodatkowo u odwołującego zdiagnozowano niewielkie zmiany zwyrodnieniowe stóp i stawów kolanowych. Stwierdzone u odwołującego zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa

i kończyn dolnych nie wywołują nacisku na struktury nerwowe, nie wywołują spadku napięcia mięśniowego. Badający odwołującego biegli nie stwierdzili u niego ograniczeń ruchowych powodujących niezdolność do pracy z przyczyn ortopedycznych

lub neurologicznych. Z kolei Biegła laryngolog rozpoznała u odwołującego stan po usunięciu guza kości jarzmowej, skroniowej i szczęki z powodu dysplazji włóknistej w 2010 r. oraz stan po operacji przegrody nosa, stwierdziła również występowanie szumów usznych

oraz niedosłuch obustronny odbiorczy, lecz zachowaną społecznie wydolnością słuchu.

W ocenie biegły stopień naruszeń organizmu odwołującego z przyczyn laryngologicznych

nie wywołuje u niego jakiegokolwiek niezdolności do pracy. Dodatkowo odwołujący leczy się również na nadciśnienie tętnicze oraz w związku z cukrzycą typu II (dokumentacja medyczna w aktach rentowych i w aktach sprawy: k. 10-21 a.s., k. 46-60 a.s., k. 129-133 a.s., koperta

k. 80 a.s.; opinie biegłych sądowych: ortopedy k. 39-41 a.s., 94 a.s., k. 110 a.s.; neurolog

k. 72-73 a.s. i k. 118 a.s.; laryngolog k. 62-64 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych w sprawie dowodów z dokumentów, w tym przede wszystkim dokumentacji medycznej, a także opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii, neurologii i laryngologii.

Dowody z dokumentów obejmowały przede wszystkim dokumentację medyczną odwołującego, zawierającą podstawowe informacje o schorzeniach, na które odwołujący cierpi, a także historię ich leczenia. Dane pozyskane z dokumentów pozwoliły ustalić ogólny przebieg schorzeń, metody leczenia oraz stan zdrowia odwołującego aktualny na dzień wydania skarżonej decyzji, a ich wartość należy podkreślić w kontekście źródła informacji dla biegłych sądowych powołanych w niniejszej sprawie. Sąd mając na uwadze powyższe ocenił dowody z dokumentów jako wiarygodne.

Opinie biegłych Sąd ocenił jako merytoryczne, rzetelne i odpowiadające wskazanej biegłym tezie dowodowej. Biegli dokonali analizy stanu zdrowia odwołującego stosownie

do swoich specjalności oraz w oparciu o dostępny materiał dowodowy oraz badania odwołującego, a przedstawione przez nich wnioski były jasne, zrozumiałe i precyzyjne. Opinie biegłych były pełne, nie zawierały sprzeczności ani braków, które mogłyby skutkować pozbawieniem ich mocy dowodowej.

Odwołujący wnosił zastrzeżenia do opinii biegłych, w ocenie odwołującego biegli nie dokonali dokładnej analizy wszystkich dolegających mu schorzeń, a ponadto zakwestionował prezentowaną przez biegłych postawę w trakcie badania przedmiotowego. W opiniach uzupełniających biegli odnieśli się do zastrzeżeń odwołującego podtrzymując swoje stanowisko i wskazując, że przeprowadzili analizę o całą dostępną dokumentację medyczną,

a dodatkowo odnieśli się do przedkładanych przez odwołującego, dodatkowych dokumentów medycznych. Z tych też względów Sąd mając na względzie jednoznaczną treść opinii biegłych oraz subiektywny charakter podnoszonych przez odwołującego zastrzeżeń ostatecznie ich nie podzielił, uznając opinie biegłych za dowody wartościowe dla sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. K. (1) było niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia prawa odwołującego się do świadczenia w postaci renty z tytułu niezdolności do pracy. W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 – dalej jako ustawa emerytalna) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy,

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3) niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Bezspornym jest, że stan zdrowia odwołującego w okresie od 11 marca 2013 r.

do 11 września 2013 r., wywołany operacją barku, uzasadniał uznanie go za osobę niezdolną do pracy. Okoliczności te zostały przyznane przez organ rentowy w skarżonej decyzji i nie były kwestionowane przez odwołującego w toku postępowania. Organ rentowy oparł skarżoną decyzję o orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, która uznała, że odwołujący, oprócz okresu od 11 marca 2013 r. do 11 września 2013 r., nie jest osobą niezdolną do pracy.

Z powyższym stanowiskiem nie zgodził się odwołujący. Z tych też względów przedmiotem rozważań Sądu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy stan zdrowia odwołującego na dzień wydania przez organ rentowy skarżonej decyzji uzasadniał stwierdzenie, że jest ona osobą zdolną do pracy, czy też nie.

Zgodnie z treścią art. 12 ustawy emerytalnej niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania

po przekwalifikowaniu. Przepis art. 12 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. W myśl ww. przepisów osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej

z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega

na utracie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przesłanka niezdolności

do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000r.,

II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79). Przy ocenie stopnia i trwałości

tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej) (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2004r., II UK 222/03).

Ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga wiadomości specjalnych. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczących prawa do renty

z tytułu niezdolności do pracy, do dokonywania ustaleń w zakresie oceny stopnia zaawansowania chorób oraz ich wpływu na stan czynnościowy organizmu, uprawnione są osoby posiadające fachową wiedzę medyczną, a zatem okoliczności tych można dowodzić tylko przez dowód z opinii biegłych sądowych, zgodnie z treścią art. 278 k.p.c.

Dowód z opinii biegłego jest dowodem o tyle specyficznym, że jego zasadniczym celem jest dostarczenie sądowi tzw. wiadomości specjalnych (art. 278 k.p.c.) a więc informacji naukowych lub dotyczących wiedzy technicznej (branżowej), przekraczających swym zakresem zasób wiedzy powszechnej. Dowód z opinii biegłego ma więc dostarczyć sądowi wiedzy niezbędnej dla właściwej oceny materiału procesowego przedstawionego przez strony (w tym zwłaszcza innych dowodów) z perspektywy odpowiedniej dziedziny nauki lub techniki. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego materiału dowodowego wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Dlatego też opinie sądowo - lekarskie sporządzone w sprawie przez lekarzy specjalistów, mają zasadniczy walor dowodowy dla oceny schorzeń wnioskodawcy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 11 lutego 2016 r., III AUa 1609/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 29 czerwca 2017 r., III AUa 670/16).

Wobec powyższego Sąd uznał za zasadne przyjęcie za podstawę rozważań prowadzących do wydania orzeczenia dowodu z opinii biegłych powołanych w sprawie. Opinie biegłych Sąd uznał za rzetelne, poddające wszechstronnej

analizie stanu zdrowia odwołującego w odniesieniu do jego możliwości zawodowych. W szczególności istotne były dla Sądu opinie biegłych o specjalnościach adekwatnych do rozpoznanych u odwołującego schorzeń, tj. biegli o specjalności z zakresu ortopedii i neurologii, których wnioski Sąd podzielił w całości. W oparciu o opinie biegłych, którzy analizowali zgromadzoną w sprawie dokumentację medyczną odwołującego, Sąd ustalił, iż jego stan zdrowia nie uzasadnia uznania go za osobę niezdolną do pracy. Biegli z zakresu ortopedii i neurologii rozpoznali u odwołującego schorzenia w postaci zwyrodnień kręgosłupa oraz kończyn dolnych – stóp i stawów kolanowych, jednakże wskazali, że stopień ich zaawansowania nie wywołuje u odwołującego niezdolności do pracy. W przeprowadzonych przez biegłych badaniach wskazano, że odwołujący poruszał się i wykonywał ruchy swobodnie, bez istotnych ograniczeń. Biegli nie stwierdzili nienaturalnego napięcia mięśniowego ani objawów ucisku na nerwy. Podobnie biegła z zakresu laryngologii nie znalazła podstaw do uznania odwołującego za osobę choćby częściowo niezdolną do pracy z perspektywy swojej specjalności. Wskazała co prawda, że odwołujący przeszedł leczenie operacyjne w związku z dysplazją włóknistą i przegrodą nosową, choruje również na obustronny niedosłuch, jest jednak wydolny społecznie.

Z tych też względów Sąd nie miał podstaw do uznania odwołującego za osobę niezdolną do pracy w stopniu choćby częściowym. Nie znajduje to potwierdzenia w materiale dowodowym, w tym w szczególności w opiniach biegłych. Co prawda odwołujące wnosili do przedmiotowych opinii zastrzeżenia, jednakże zdaniem Sądu nie miały one charakteru merytorycznego. Odwołujący wskazywał, że lekarze, u których się leczył, mają odmienne wnioski co do jego stanu zdrowia niż biegli sądowi, jednakże należy podkreślić, że biegli dysponowali dokumentacją przedłożoną przez odwołującego z ośrodków medycznych, w których się leczył, tym samym oceny co do jego stanu zdrowia, a także wyniki przeprowadzonych badań (RTG, MRI, audiogram i inne) były przedmiotem analizy biegłych sądowych. Jak wspomniano wyżej, w postępowaniu sądowym ocena niezdolności do pracy, a co za tym idzie również weryfikacja orzeczeń lekarzy orzeczników, wymaga zasięgnięcia wiadomości specjalnych. Podstawowym więc dowodem w sprawach o rentę jest dowód z opinii biegłego. W takim wypadku sąd nie może poczynić ustaleń sprzecznych z opinią biegłego, jeśli jest ona prawidłowa i jeżeli odmienne ustalenia nie mają oparcia w pozostałym materiale dowodowym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 września 2014 r., I UK 22/14; 24 czerwca 2015 r., I UK 345/14, także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2017 r. III AUa 258/17).

W tych okolicznościach Sąd uznał odwołanie T. K. (1) za niezasadne, wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o jego oddaleniu zgodnie z sentencją wyroku.

SSO Zbigniew Szczuka

Zarządzenie: (...)

(...)